

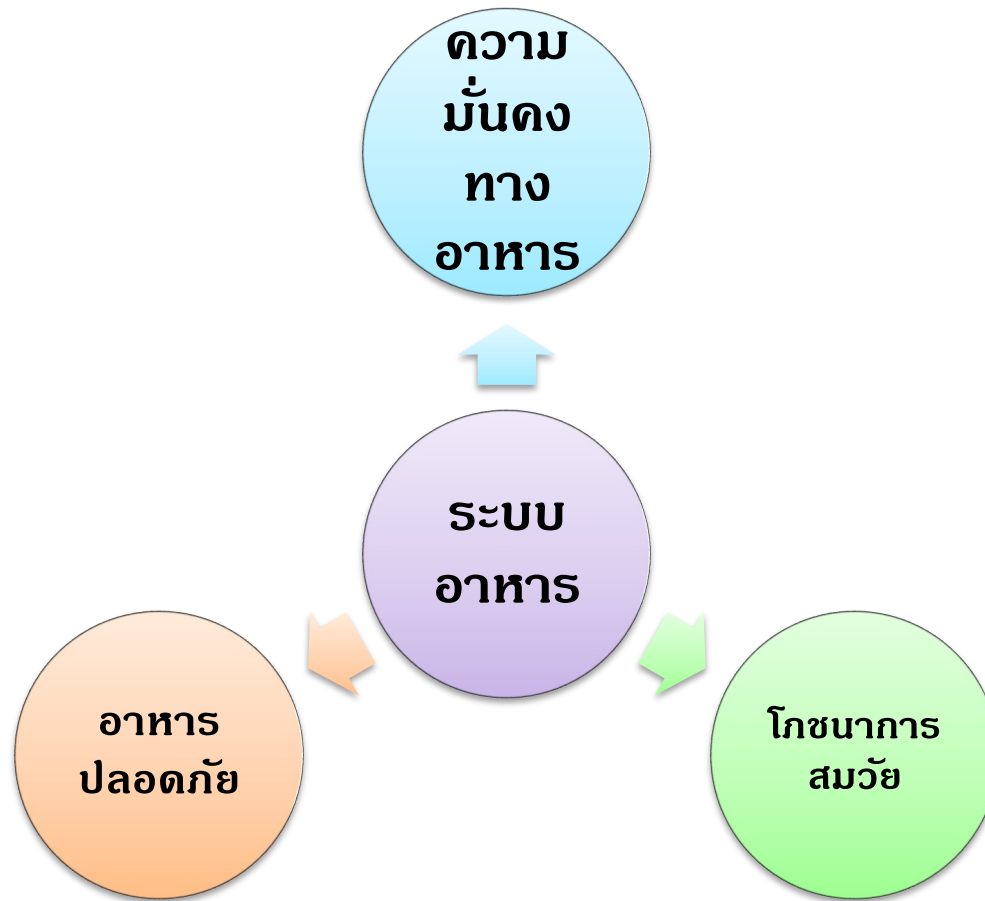

การประชุมแนวทางการพัฒนาต้นแบบการจัดการระบบอาหารตลอดห่วงโซ่เพื่อ
แก้ปัญหาภาวะโภชนาการระดับชุมชน จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส
วันที่ 27 ธันวาคม 2566 ณ สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

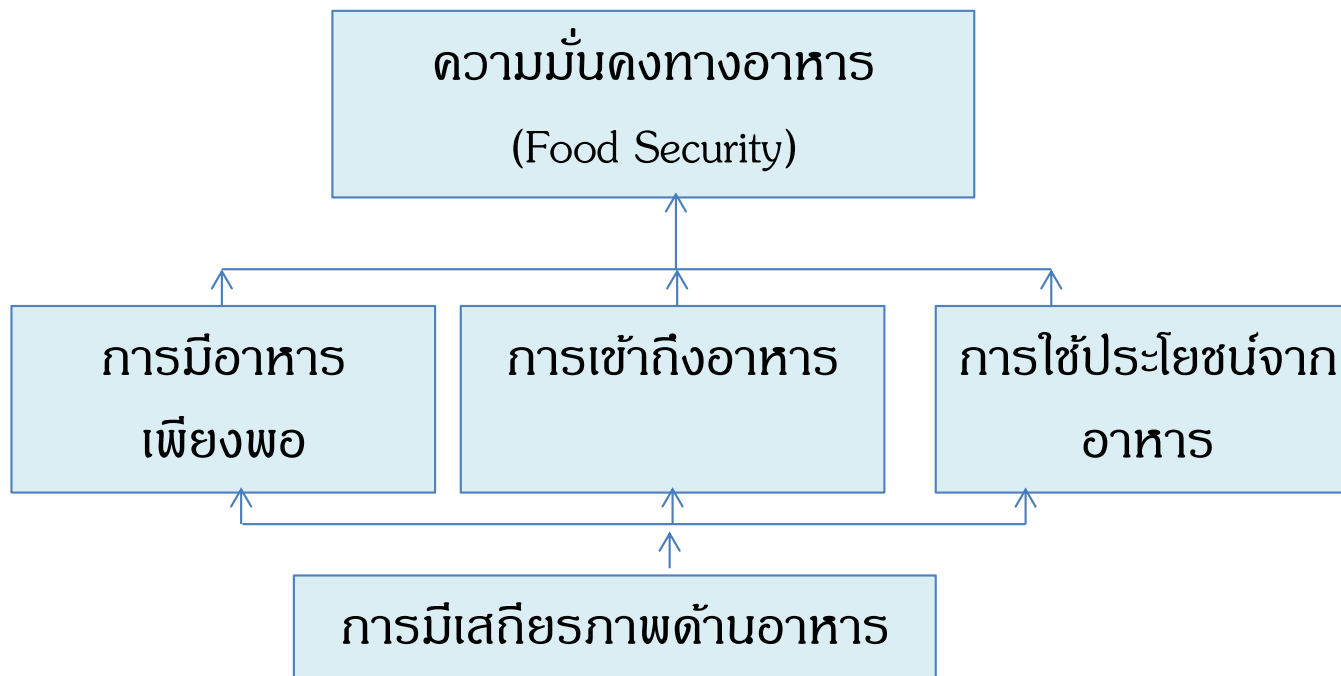
ภายใต้โครงการ

โครงการขับเคลื่อนและยกระดับระบบอาหารเพื่อสุขภาวะตลอดห่วงโซ่ใน
จังหวัดสงขลาและสามจังหวัดชายแดนใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)

ระบบอาหาร

องค์ประกอบของความมั่นคงทางอาหาร

ความมั่นคงทางอาหาร

- **การมีอาหารเพียงพอ** : การมีอาหารที่มีคุณภาพในปริมาณที่เพียงพอ >ผลิตเอง&ซื้อ
- **การเข้าถึงอาหาร** : สิทธิในการเข้าถึง ทรัพยากรเพื่อการหาอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสม การมีรายได้เพื่อซื้ออาหาร การสามารถหาซื้ออาหารได้สะดวก
- **การใช้ประโยชน์** : การใช้ประโยชน์จากอาหารในการบริโภคอย่างครบถ้วน มีปริมาณสารอาหารที่ต้องการอย่างเพียงพอ ได้รับคุณค่าทางโภชนาการที่ดี บรรลุความต้องการของร่างกายแต่ละวัย รวมถึงการใช้ประโยชน์เชิงแปรรูป เพิ่มมูลค่า
- **เสถียรภาพด้านอาหาร** : การเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอตลอดเวลา แม้ในภาวะวิกฤติ เกิดภาวะภัยพิบัติ และไม่มีความเสี่ยงในการขาดอาหาร

อาหารปลอดภัย

การผลิตที่ปลอดภัย
(ต้นทาง)

การขนส่ง เก็บ ขน
เตรียมปรุงที่ปลอดภัย
(กลางทาง)

การบริโภคที่ปลอดภัย
(ปลายทาง)

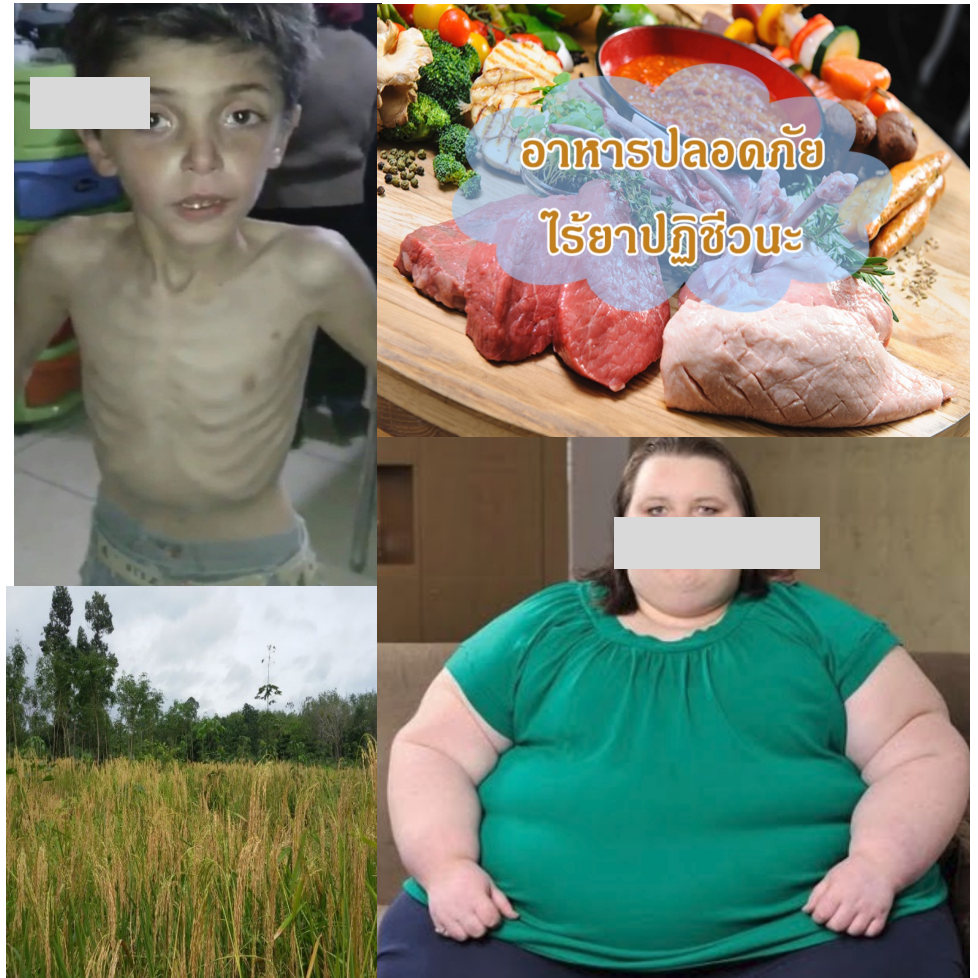
from farm to table

โภชนาการสมวัย

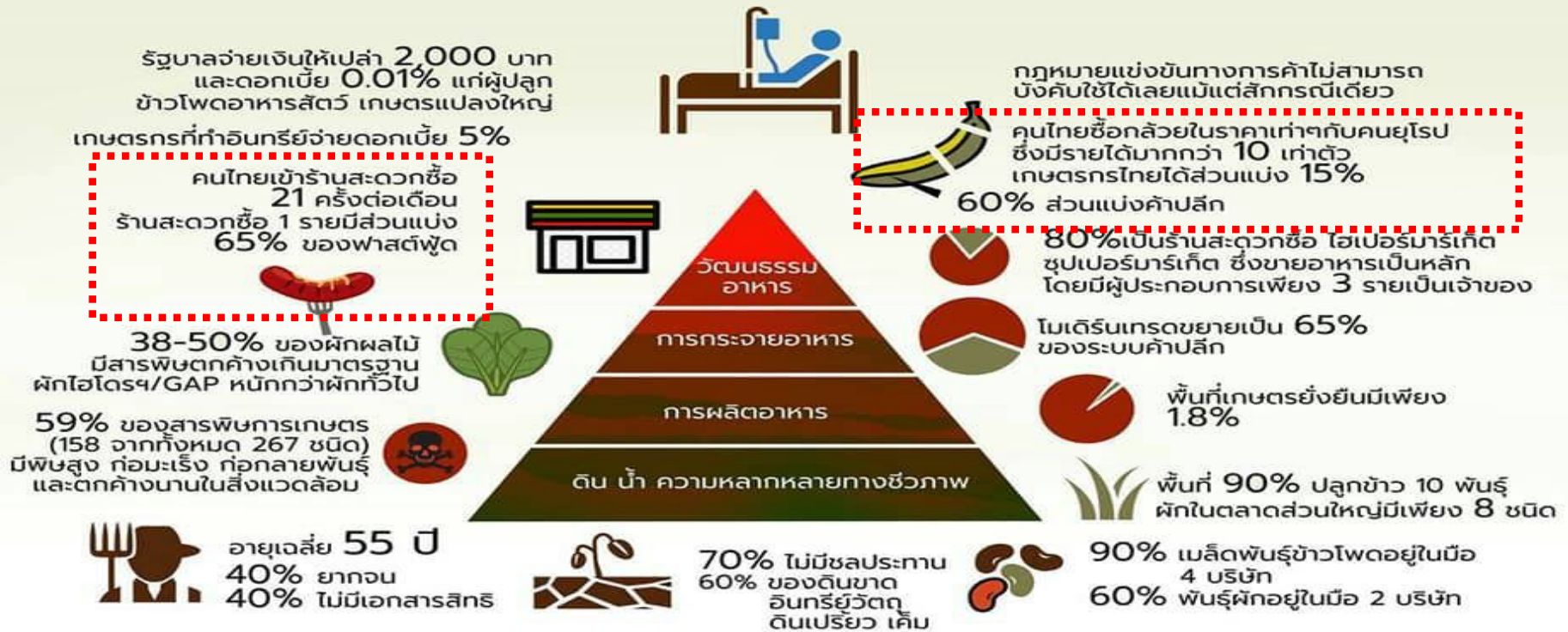
ภาพรวมสถานการณ์ ด้านระบบอาหาร

- พื้นที่ผลิตอาหารลดลง > เกษตร
เชิงเดี่ยว ยางพารา ปาล์ม ข้าวโพด
อ้อย ฯลฯ
- การปนเปื้อน สารเคมีตกค้าง ใน
อาหาร
- ปัญหาภาวะโภชนาการในเด็ก เกิด
ภาวะซีด เตี้ย ฯลฯ
- วัฒนธรรมอาหารพื้นบ้านสมุนไพร
ถูกทดแทนด้วยอาหารตะวันตก

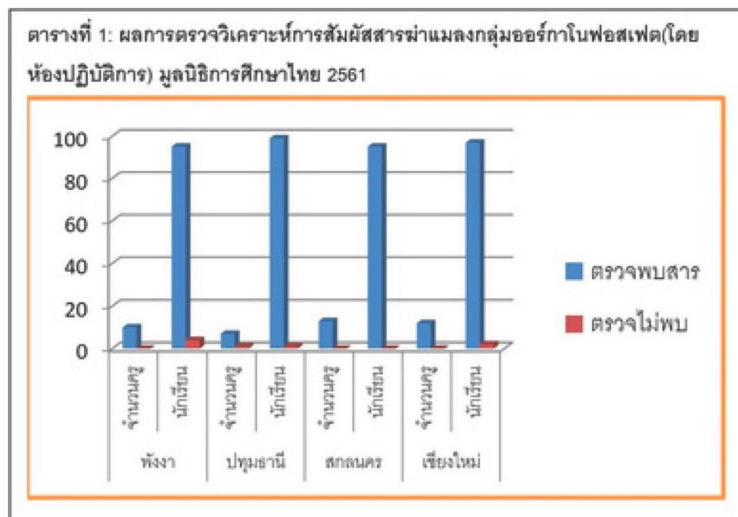
ประเทศไทย

เพราะระบบเกษตรและอาหารเชิงเดี่ยว

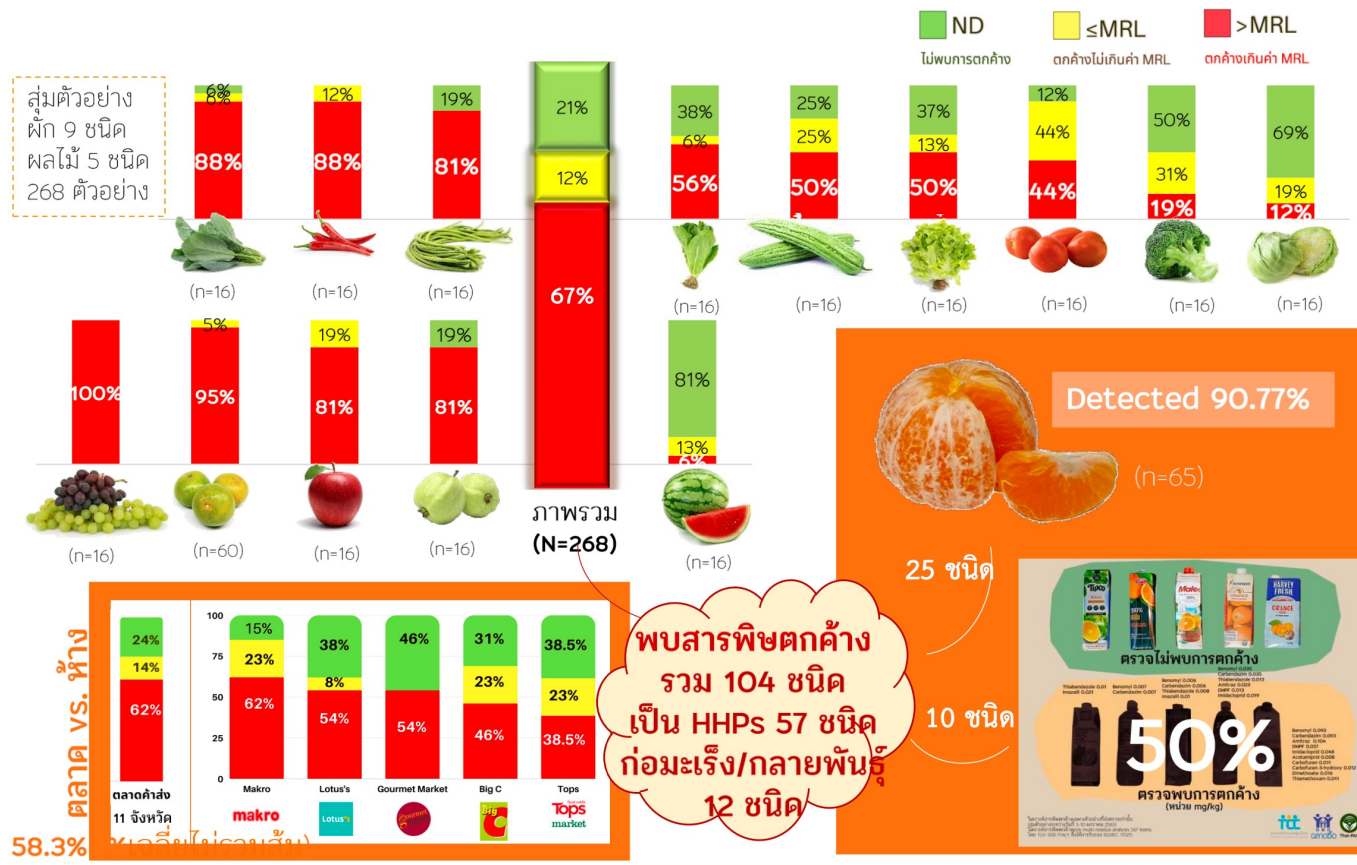
ที่มาของข้อมูล : พื้นที่ปลูกข้าวโพด-เกษตรศาสตร์ / ส่วนแบ่งค้าปลีก-กรมพัฒนาธุรกิจการค้า/ การตกค้างของผักผลไม้/ ทร-กระทรวงและไทยแพน กฎหมายแข่งขันทางการค้า-ทีดีอาร์ไอ/ สถานะของเกษตรกร- สภาพัฒน์ฯ/ สบง.สตช.เชียงใหม่/ ร้านสะดวกซื้อ-เอซีเอ็มเอส/ ดิน-กรมพัฒนาที่ดิน ความไม่หลากหลายของการปลูกข้าวและผัก-เอกสารคณะกรรมาธิการอาหารแห่งชาติ/ พื้นที่เกษตรยั่งยืน-กบค.กระทรวงเกษตรฯ/ สันเขื่อนประเทกร รันนครวัด-รทส/ นโยบายข้าวโพด-ท่าแถลงของกระทรวงเกษตรฯ/ สัดส่วนบริษัทเมล็ดพันธุ์ผัก&ส่วนแบ่งกล้วย-ไบโอไทย/

สารพิษตกค้างในอาหารกลางวัน VS ความเสี่ยงของนักเรียนและครู

2560-2561 มลนิธิการศึกษาไทยตรวจพืชผักและผลไม้ที่ใช้สำหรับทำอาหารกลางวันใน 55 โรงเรียนจาก 4 ภูมิภาค พบว่ามีผักผลไม้ถูกปนเปื้อนด้วยสารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต และกลุ่มไพรีทรอยด์ พบร้อยละ 80 ของตัวอย่างทั้งหมด และพบสารกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตในปัสสาวะนักเรียนร้อยละ 99 จากตัวอย่าง 500 คน

สถานการณ์สารพิษตกค้างในผักผลไม้ประจำปี 2565

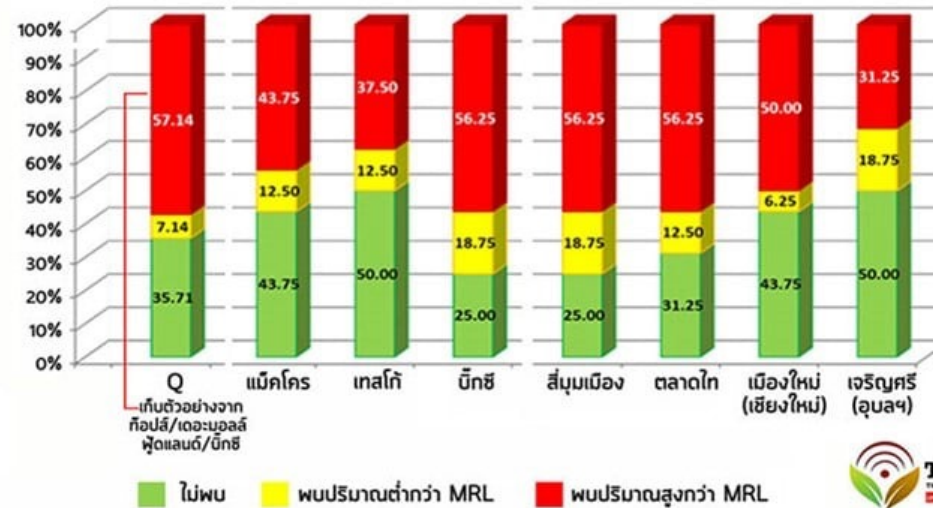
ที่มา ThaiPan, 2566

เรียกว่าเกษตรปลอดภัย แต่กลับไม่ปลอดภัย

57%

ผักผลไม้ตรา Q
ซึ่งรับรองโดยรัฐ
พบสารพิษตกค้าง
เกินมาตรฐาน สูง
กว่าทุกแห่ง

ความปลอดภัยของผักผลไม้
ในโมเดิร์นเทรดไม่แตกต่าง
จากตลาดทั่วไปทั้งๆที่ราคา
แพงกว่า

Thai-PAN สุ่มเก็บตัวอย่างผักและผลไม้ที่ประชาชนนิยมบริโภค เช่น กะหล่ำปลี แดงกวา ผักบุ้งจีน มะเขือเทศ ผักกาดขาวปลี คะน้า ถั่วฝักยาว มะเขือเปราะ กะเพรา และพริกแดง แดงโม มะม่วงน้ำดอกไม้ มะละกอ แก้วมังกร ฝรั่ง และส้มสายน้ำผึ้ง จำนวน 138 ตัวอย่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล เชียงใหม่และอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ 16-18 มีนาคม พ.ศ. 2559

สัดส่วนการพบสารก่อกลายพันธุ์ กลุ่ม Benomyl/ Carbendazim

% Carbendazim ตกค้างในตัวอย่างผัก ผลไม้ และน้ำส้มประจำปี 2565

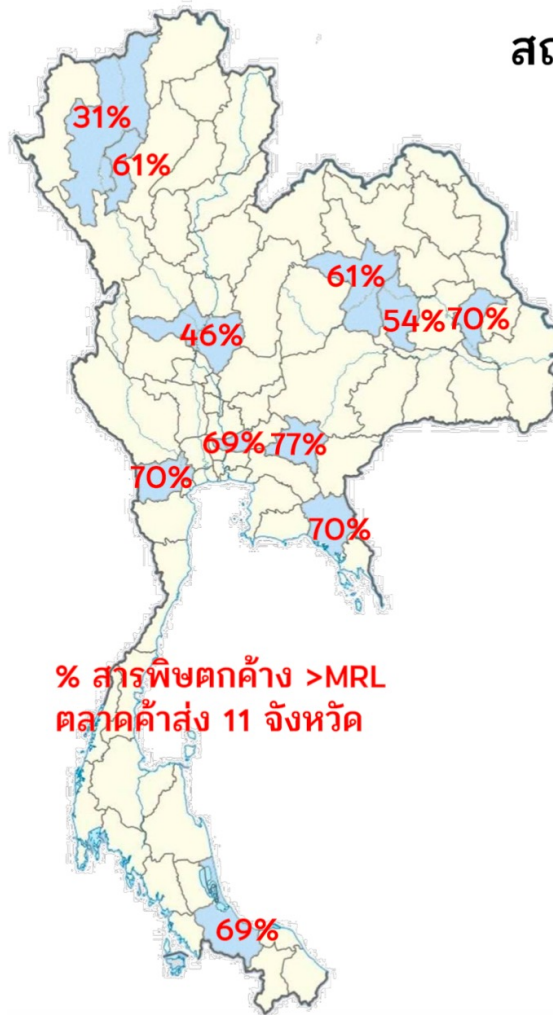

แนวโน้มการพบ คาร์เบนดาซิมตกค้าง ในตัวอย่างผักผลไม้ ช่วงปี 2560-2565	ปี	2560	2562	2563	2565
	กลุ่มตัวอย่าง (N)	181	316	532	343
	จำนวนที่พบ CBD	28	65	119	126
	% พบCBD	15.5	20.6	22.4	36.7

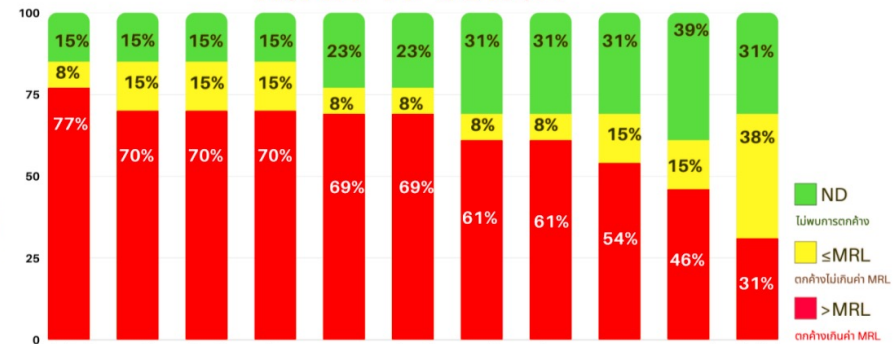
ที่มา ThaiPan, 2566

* ไม่รวมส้ม เนื้อส้ม และน้ำส้มในภาชนะบรรจุปิดสนิท

สถานการณ์ความปลอดภัยของพืชผักผลไม้* 2565

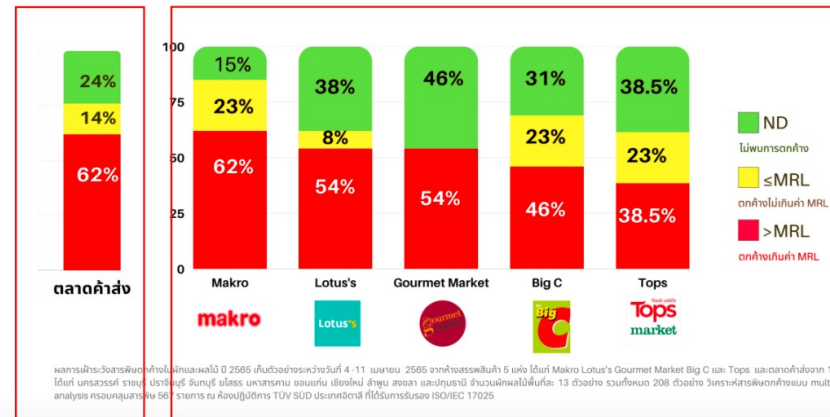

ตลาด 11 จังหวัด

ผลการเฝ้าระวังสารพิษตกค้างในผักและผลไม้ 0 2565 เก็บตัวอย่างระหว่างวันที่ 4 - 11 เมษายน 2565 จากห้างสรรพสินค้า 5 แห่ง ได้แก่ Makro Lotus's Gourmet Market Big C และตลาดค้าส่งจาก 11 จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ ราชบุรี ปราจีนบุรี จันทบุรี ยโสธร มหาสารคาม ขอนแก่น เชียงใหม่ ลำพูน สงขลา และปทุมธานี จำนวนผักผลไม้ที่เก็บได้: 13 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 208 ตัวอย่าง วิเคราะห์สารพิษตกค้างแบบ multi-residue analysis ครอบคลุมสารพิษ 667 รายการ ณ ห้องปฏิบัติการ TÜV SÜD ประเทศไทย ที่ได้รับการรับรอง ISO/IEC 17025

ตลาด vs. ห้าง

ผลการเฝ้าระวังสารพิษตกค้างในผักและผลไม้ 0 2565 เก็บตัวอย่างระหว่างวันที่ 4 - 11 เมษายน 2565 จากห้างสรรพสินค้า 5 แห่ง ได้แก่ Makro Lotus's Gourmet Market Big C และตลาดค้าส่งจาก 11 จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ ราชบุรี ปราจีนบุรี จันทบุรี ยโสธร มหาสารคาม ขอนแก่น เชียงใหม่ ลำพูน สงขลา และปทุมธานี จำนวนผักผลไม้ที่เก็บได้: 13 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 208 ตัวอย่าง วิเคราะห์สารพิษตกค้างแบบ multi-residue analysis ครอบคลุมสารพิษ 667 รายการ ณ ห้องปฏิบัติการ TÜV SÜD ประเทศไทย ที่ได้รับการรับรอง ISO/IEC 17025

สถานการณ์ปัญหาาระบบอาหาร ภาคใต้

- ภูมิสังคมภาคใต้ พื้นที่ 44.2 ล้านไร่ ทำการเกษตร 21.7 ล้านไร่ มีอินทรีย์ 1.1 แสนไร่ ส่วนใหญ่วิถีเกษตรเชิงเดี่ยว
- ยางพารา ปาล์ม > 50% พื้นที่เกษตร อาหาร ประมาณ <30%
- โภชนาการสมวัย อัตราภาวะทุพโภชนาการ/ โภชนาการเกิน ในกลุ่มวัย การจัดการระบบอาหารกลางวันใน ศพด./โรงเรียน ไม่ได้มาตรฐาน
- อาหารปลอดภัย ตรวจพบการปนเปื้อนสารเคมีในอาหาร ผักผลไม้ สัตว์ปนเปื้อนสารเคมี พื้นที่การทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ยังมีน้อย สถานการณ์ด้านสุขาภิบาลอาหารมีปัญหา

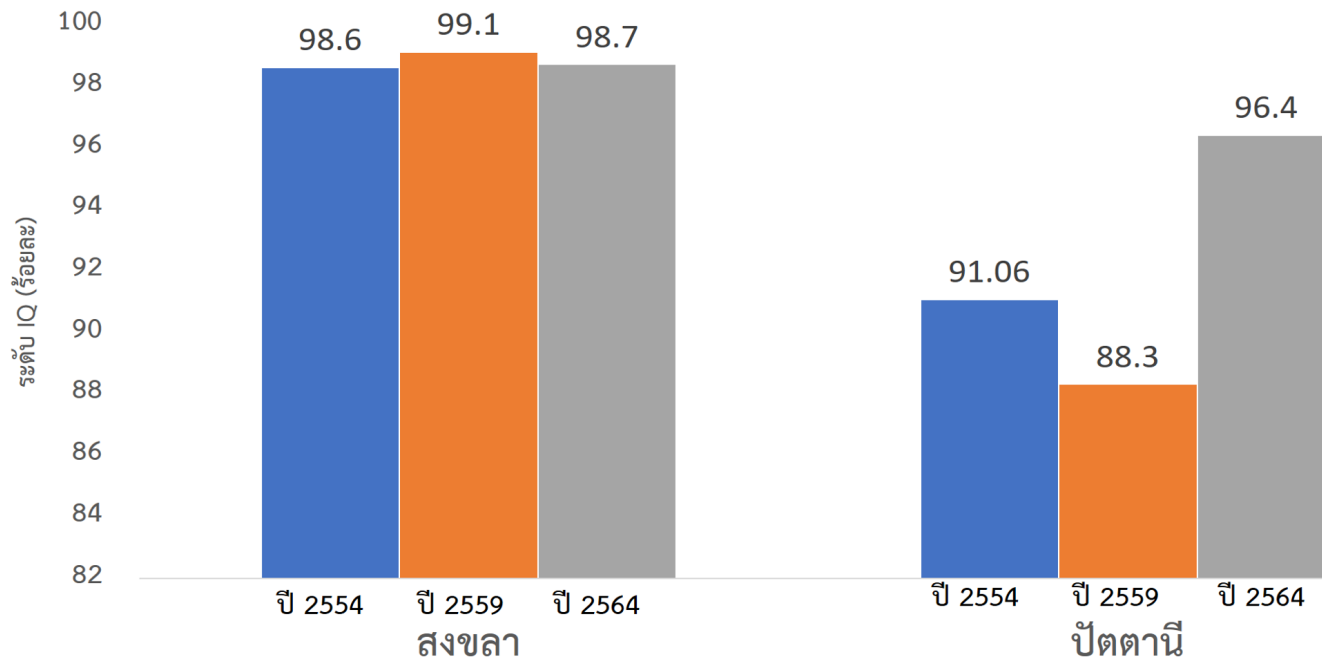
ทุกภาวะคนใต้

- เจ็บ ป่วย ตาย ด้วยโรคหลอดเลือดเรื้อรัง มะเร็ง 1.2 ล้านคน/ปี
- เกษตรกรมีสารตกค้างเสี่ยงอันตราย 69 %

สถานการณ์ความมั่นคงทางอาหาร 3 จังหวัด

- ปริมาณการผลิตข้าวสารในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียง 20.7 กก./คน/ปี เทียบกับความต้องการบริโภคข้าวสารโดยเฉลี่ยทั่วประเทศ 195.4 กก./คน หรือ**ผลิตในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียง ประมาณ 10.6% ของความต้องการบริโภคข้าวสารโดยเฉลี่ย**
- ปริมาณการผลิตเนื้อสัตว์ในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียง 7.0 กก./คน/ปี (ไม่รวมปลาและ สัตว์น้ำ) เทียบกับความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์โดยเฉลี่ยทั่วประเทศ 54.7 กก./คน/ปี (ไม่รวมปลาและ สัตว์น้ำ เช่นกัน) หรือ**ผลิตในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียงประมาณ 12.8% ของความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์โดยเฉลี่ย**
- ปริมาณการผลิตไข่ไก่/ไข่เป็ดในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียง 14.9 ฟอง/คน/ปี เทียบกับ ความต้องการบริโภคไข่โดยเฉลี่ยทั่วประเทศ 267.3 ฟอง/คน/ปี หรือ**ผลิตในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียง ประมาณ 5.6% ของความต้องการบริโภคไข่ไก่ ไข่เป็ด โดยเฉลี่ย**

ผลการสำรวจระดับสติปัญญานักเรียน

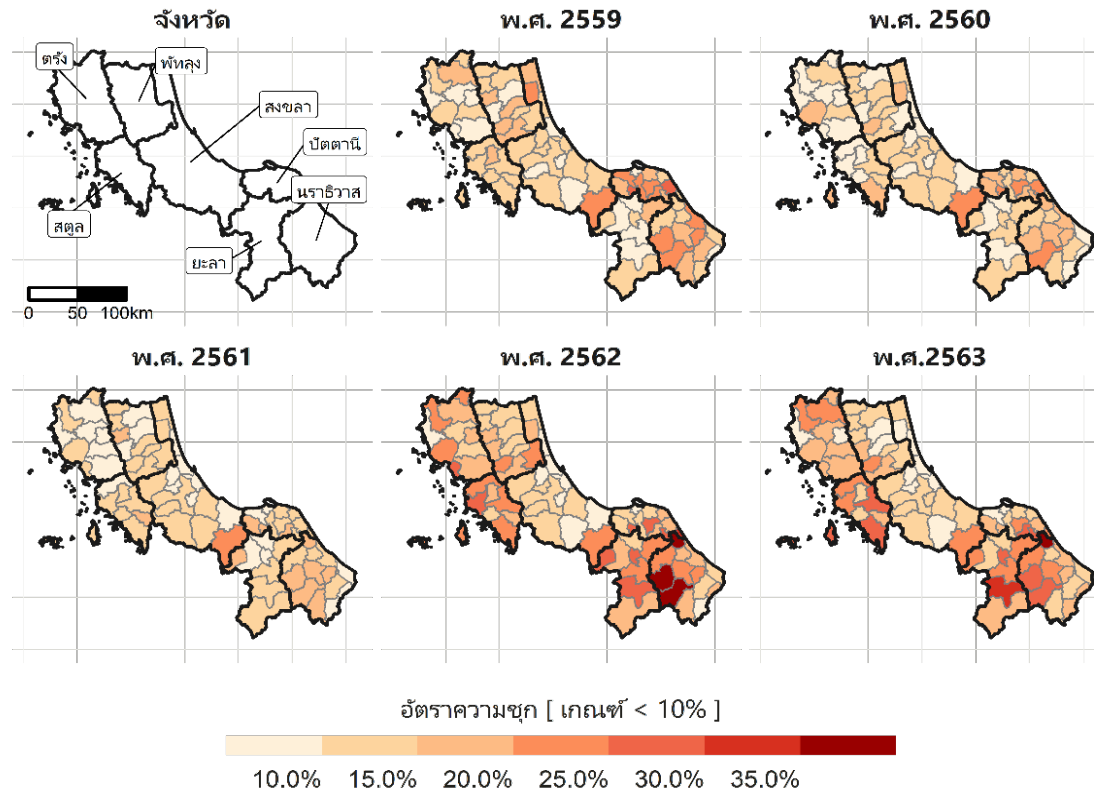

หมายเหตุ เกณฑ์มาตรฐานของปี 2564 เท่ากับ
100

จังหวัดสงขลาและปัตตานี มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ จังหวัดสงขลา มีผลการสำรวจค่าระดับสติปัญญาในปี 2554 เท่ากับร้อยละ 98.6 ปี 2559 เพิ่มเป็นร้อยละ 99.1 และในปี 2564 เท่ากับร้อยละ 98.7 ส่วนจังหวัดปัตตานี ปี 2554 เท่ากับร้อยละ 91.06 ปี 2559 ลดลงเหลือเท่ากับ 88.3 และในปี 2564 เพิ่มเป็นร้อยละ 96.4

ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี ที่มีภาวะเตี้ย ในเขตสุขภาพที่ 12

อัตราความชุกของโรค ระหว่าง พ.ศ. 2559 - 2563

โดย นรมยศ | ที่มา:ฐานข้อมูล สปสช. เขต 12

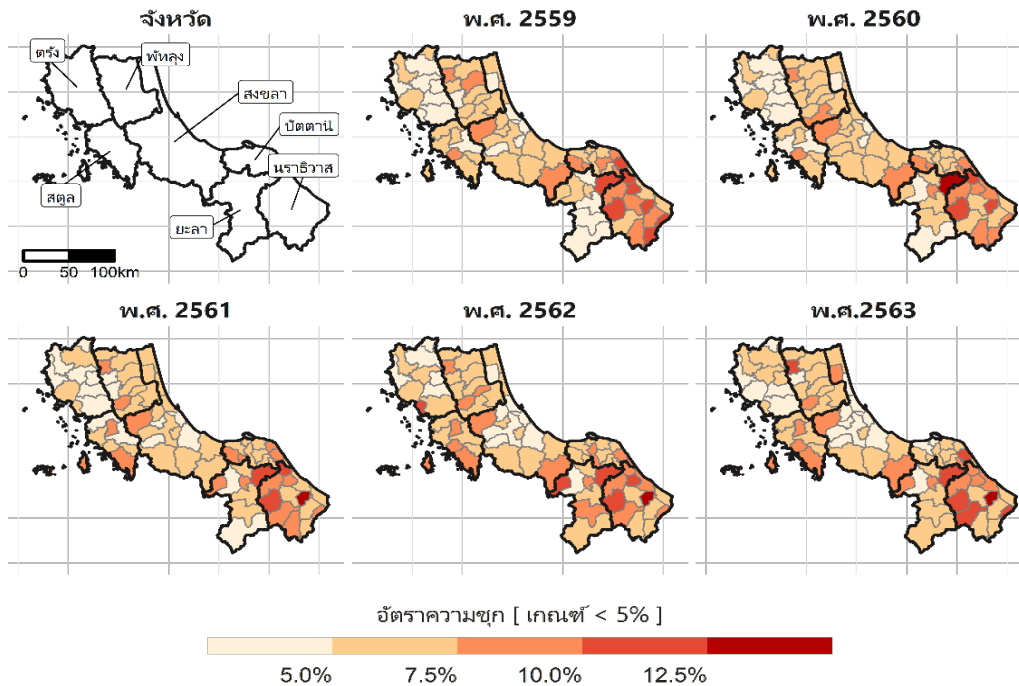
แนวโน้มความชุกของเด็กที่มีภาวะเตี้ยกระจุกตัว
อยู่มากบริเวณพื้นที่จังหวัดยะลา นราธิวาส
และปัตตานี

- ความชุกของเด็ก 0-5 ปีที่มีภาวะเตี้ย
จังหวัดสงขลา ปี 2565 มีความชุกของเด็ก
ที่มีภาวะเตี้ย ร้อยละ 9.05-9.61 ในปี
2566 มีภาวะเตี้ย ร้อยละ 9-10.06
- จังหวัดปัตตานี ปี 2565 มีภาวะเตี้ยร้อยละ
12.15-14.96 และในปี 2566 มีแนวโน้ม
เพิ่มขึ้น มีค่าระหว่าง 12.68-13.40

ภาวะเตี้ยหมายถึงความยาวหรือส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ขาดอาหารเรื้อรัง (มีค่าน้อยกว่า < -2 SD ของกราฟความยาวหรือส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ)

ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี ที่มีภาวะผอม ในเขตสุขภาพที่ 12

อัตราความชุกของโรค ระหว่าง พ.ศ. 2559 - 2563

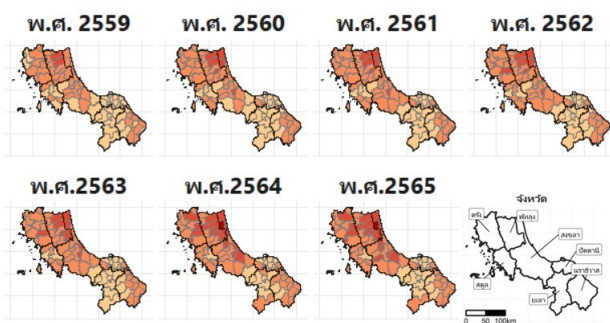
โดย ทรงยศ | ที่มา:ฐานข้อมูล สปสช. เขต 12

แนวโน้มความชุกของเด็กที่มีภาวะผอม กระจุกตัวอยู่มาก บริเวณพื้นที่จังหวัดยะลา นราธิวาส และปัตตานี จังหวัดปัตตานีพบภาวะผอม ในปี 2564 ร้อยละ 4.96-5.43 ปี 2565 พบร้อยละ 5.05-5.74 และในปี 2566 พบร้อยละ 5.4-6.3 มีแนวโน้มสูงกว่าจังหวัดสงขลา จังหวัดสงขลา ปี 2564 พบภาวะผอมระหว่างร้อยละ 4.18-5 ในปี 2565 พบร้อยละ 4.48-5.71 และปี 2566 พบร้อยละ 4.9-5.47 ทั้ง 2 จังหวัดมีภาวะผอมเกินค่ามาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด (ไม่เกินร้อยละ 5)

ภาวะผอม หมายถึง น้ำหนักอยู่ในเกณฑ์ขาดอาหารฉบับพลัน (โดยมีค่า < -2 SD ของกราฟน้ำหนักตามเกณฑ์ความยาวหรือส่วนสูง)

แนวโน้มอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ โรคมะเร็ง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน และโรคหลอดเลือดสมอง เพิ่มขึ้น

ร้อยละการป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง

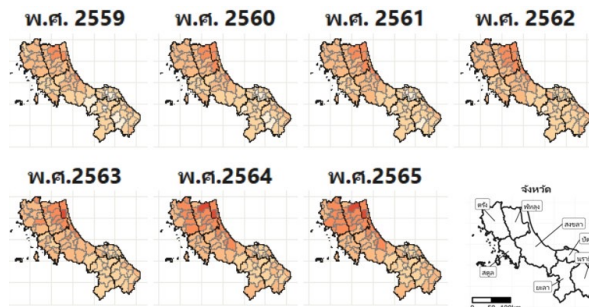

ร้อยละของการป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง

ร้อยละของการป่วยเป็นโรคความดันโลหิตสูง

ร้อยละการป่วยด้วยโรคเบาหวาน

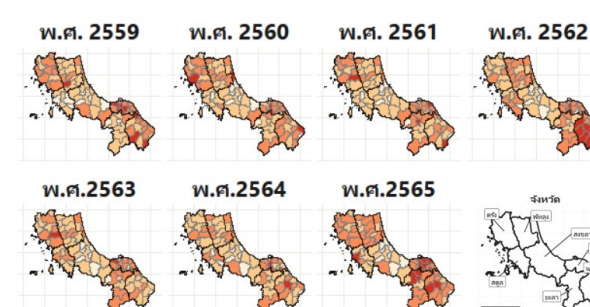

ร้อยละของการป่วยด้วยโรคเบาหวาน

ร้อยละของการป่วยด้วยโรคเบาหวาน

ร้อยละการป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด

ร้อยละของการป่วยด้วยโรคหลอดเลือดและหัวใจ

ร้อยละของการป่วยเป็นโรคหลอดเลือดและหัวใจ

การป่วย NCDs สงขลาเจ็บป่วยด้วยกลุ่มโรคที่ไม่ติดต่อ (Non-communicable diseases: NCDs) เพิ่มขึ้น โดยในปี 2562 อัตราการเจ็บป่วยด้วยกลุ่มโรค NCDs 5 โรค ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง และโรคหลอดเลือดสมองโป่งพอง ปอดอุดกั้นเรื้อรัง เท่ากับ 5,402 คน/ประชากรแสนคน เพิ่มขึ้น จากปี 2559 ที่มีอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรค NCDs เท่ากับ 4,283 คน/ประชากรแสนคน และสูงกว่าระดับประเทศที่มีอัตราผู้ป่วยด้วยโรค NCDs 5 โรคเท่ากับ 5,382 คน/ประชากรแสนคน

สาเหตุการตาย	ปี 2561			ปี 2562			ปี 2563		
	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ
1. โรคความดันโลหิตสูง	454	73.30	1	450	72.39	1	532	86.01	1
2. โรคหลอดเลือดสมอง	434	70.07	2	425	68.37	2	485	78.41	2
3. โรคสมองฝ่อวัยชรา	345	55.70	5	338	54.37	6	396	64.02	3
4. โรคหัวใจทุกชนิด	353	56.99	3	395	63.54	3	374	60.46	4

รายงานการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีใน 17 จังหวัด ของประเทศไทย 2562

- เด็ก ๆ ในพื้นที่ชายแดนใต้ นับเป็นกลุ่มที่มีปัญหาสุขภาพโภชนาการมากที่สุดในประเทศ ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กในระยะยาว ผลสำรวจพบว่า
- **ประมาณร้อยละ 23 ของเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปีในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส กำลังเผชิญกับภาวะเตี้ยแคระแกร็น (มีส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์อายุ) ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่ร้อยละ 13 เกือบสองเท่า**
- **จังหวัดนราธิวาสมีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีที่มีภาวะผอมแห้งสูงสุดใน 17 จังหวัดที่ทำการสำรวจแบบเจาะลึก โดยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยประเทศ (ค่าเฉลี่ยประเทศไม่ถึงร้อยละ 8)**
- **ภาวะผอมแห้งของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีในจังหวัดปัตตานีอยู่ที่ร้อยละ 10**
- **ทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน เด็กอายุ 7-8 ปีเพียงร้อยละ 18 ถึงร้อยละ 36 ในจังหวัดนราธิวาส สงขลา ปัตตานี และยะลา เท่านั้นที่มีทักษะการอ่านขั้นพื้นฐาน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่ร้อยละ 52**
- **ด้านการคำนวณขั้นพื้นฐานก็เช่นกัน มีเด็กอายุ 7-8 ปีเพียงร้อยละ 32 ในจังหวัดยะลา และเพียงร้อยละ 12 ในจังหวัดปัตตานี เท่านั้นที่มีทักษะการคำนวณขั้นพื้นฐาน เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศที่ร้อยละ 47**

สาเหตุที่ขัดขวางไม่ให้เด็กมีพัฒนาการเต็มศักยภาพ

ทั่วโลกมีเด็กปฐมวัย 200 ล้านคน ที่ไม่สามารถพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ได้เต็มศักยภาพ ด้วยสาเหตุปัจจัยที่ป้องกันได้ 4 ประการ

- ★ ภาวะทุพโภชนาการ -> เตี้ยกว่าเกณฑ์
- ★ การขาดธาตุไอโอดีน
- ★ โลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก
- ★ การขาดการเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่กระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสม

(Richard Jolly. Lancet 2007)

ผลของการขาดสารอาหารในช่วงแรกของชีวิตต่อสติปัญญา

- เด็กที่**เตี้ยแคระแกร็นรุนแรง**ใน 2 ปีแรกได้คะแนนไอคิวที่อายุ 8-10 ปี**ต่ำกว่า**เด็กที่ความยาวปกติ **3-10 จุด**
- เด็กที่ได้อาหารพลังงานและโปรตีนสูงจาก**แรกเกิดถึง 2 ปี** มีไอคิวที่อายุ ~30 ปีสูงกว่ากลุ่มที่ได้อาหารพลังงานต่ำและไม่มีโปรตีน **1.74 จุด**
- การ**แก้ปัญหาคาดสารอาหาร**ต้อง**ทำก่อน 3 ปี** จึงจะได้ผลดีต่อการเติบโต

ผลของอาหารและโภชนาการต่อไอคิวและการทำงานของสมอง

- เด็กที่ขาดสารไอโอดีนเรื้อรัง คะแนนไอคิวหายไป **12-13.5** จุด
- ภาวะ**โลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก** ในทารกและปฐมวัยอาจทำให้ไอคิวลดได้ 5 - 10 จุด ในเด็กโตลด **0.4** จุด ทำให้อ่อนเพลีย ซึม ไม่มีสมาธิและความจำไม่ดี
- ไม่กินอาหารมือเช้า - การติดคำนวณ ความจำระยะสั้น ความสามารถในการอ่าน ความสามารถในการแก้ปัญหาลดลง สมรรถภาพทางกายลดลง

การบูรณาการระบบอาหารโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

พื้นที่ชนบท เมือง แนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคงทางอาหาร อาหารปลอดภัย โภชนาการ

บริบทพื้นที่

ปัจจัยนำเข้า

กระบวนการ / การดำเนินงาน

เป้าประสงค์

- คน / กลุ่มคน
- ภูมิปัญญา
- ทรัพยากรธรรมชาติ
- วัฒนธรรม / วัฒนธรรมอาหาร
- งบประมาณ / คน
- หน่วยงาน

1. ธนาคารอาหาร : ธนาคารพันธุ์ข้าว / ผัก / ผลไม้ / ธนาคารปู / ปลา
2. การเพิ่มพื้นที่อาหาร / เกษตรอินทรีย์ระดับครัวเรือน / โรงเรียน / ชุมชน มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
3. การเพิ่มมูลค่า / การตลาด การรวมกลุ่มผลิต แปรรูป จำหน่าย
4. การสร้างตลาดอาหารปลอดภัย - โภชนาการ
5. ศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค
6. ศูนย์เด็กเล็ก / โรงเรียน :
 - มีพื้นที่ผลิตอาหาร
 - ใช้วัตถุดิบในชุมชนที่ปลอดภัย
 - ใช้เมนูโภชนาการที่เหมาะสม
 - มีครัวกลาง
 - ติดตามภาวะโภชนาการ
 - กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเลี้ยงดูและพฤติกรรมสุขภาพเด็ก
7. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคในครัวเรือน โรงเรียน ชุมชน

1. การมีศักยภาพผลิตอาหารเพียงพอ
 - การจัดการดิน น้ำ
 - ชนิด ปริมาณ พืช สัตว์ ที่ผลิตและหาได้
2. การเข้าถึงอาหาร
 - การเพาะพันธุ์ / เข้าถึงแหล่งอาหารธรรมชาติ
 - การคมนาคม
 - การตลาด
3. การใช้ประโยชน์จากอาหาร
 - การแปรรูป การสร้างรายได้เพื่อเพิ่มเศรษฐกิจชุมชน
 - การได้รับประโยชน์จากสารอาหารครบถ้วน
4. การมีเสถียรภาพทางอาหาร
 - แหล่งเมล็ดพันธุ์พืช / พันธุ์สัตว์
 - ธนาคารอาหาร
 - ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตร ด้านอาหาร
5. ความปลอดภัยด้านอาหาร
 - เกษตรอินทรีย์
 - From Farm to Table

ขั้นตอนการทำงาน

ระยะเตรียมการ

- พื้นที่เป้าหมายจัดตั้งแกนนำพื้นที่ จำนวน ตำบลละ 5 คน
- อบรม พัฒนาศักยภาพแกนนำ เรื่องการวิเคราะห์ สถานการณ์ เครื่องมือ การเก็บข้อมูล

การสร้าง
ปฏิบัติการ

1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาสาเหตุ ปัจจัย วิเคราะห์
ทุนของ ระบบอาหารของตำบล จัดทำแผนที่ระบบอาหารตำบล

2 จัดเวทีดินข้อมูลสถานการณ์ปัญหาในข้อ 1 เพื่อระดม
ความเห็นในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมแก้ปัญหาในชุมชน
เลือกโครงการสร้างปฏิบัติการ

3 สนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมแก้ปัญหา
ระบบอาหารของตำบล (กองทุนตำบล+ อบจ.)

4 การติดตามประเมินผล

การถอดบทเรียน
สังเคราะห์ ขยายผลเชิง
นโยบาย

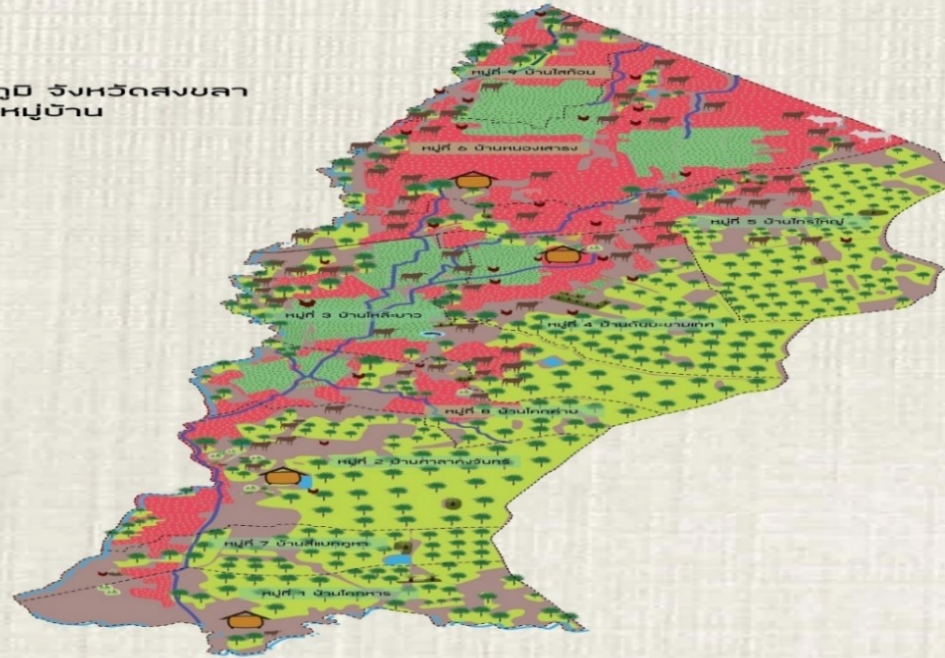
- ทีมวิชาการ ของ สนส.ม.อ ร่วมกับนักวิชาการในพื้นที่
- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ /เวทีวิชาการ (งานสร้างสุขภาคใต้)

• การทำความร่วมมือ
ระหว่าง สสส. สนส.ม.อ
และหน่วยงานพื้นที่
เป้าหมาย 42 แห่ง

กลไกพี่เลี้ยง สปสช./
นักวิชาการ +กลไกสื่อ ใน
พื้นที่ ทนุเสริม

ตำบลควนรู อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

ตำบลควนรู อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
ทั้งหมด 9 หมู่บ้าน

อธิบายสัญลักษณ์

- - - - เขตหมู่บ้าน
- ลำน้ำที่มิใช่ไหลไปตลอดปี
- คลองชลประทาน
- - - - คลองที่มีชุมชนตั้งริม
- ป่อเสี้ยนปลา
- โรงสูบน้ำชุมชน

- นาข้าวเกษตรปลอดสาร
- นาข้าวเคมี
- สวนยางพารา
- บ้านไม้ดิน
- อีกร้าง
- ฝักกาด

- มะพร้าว
- กล้วย
- กล้วยไม้
- แดงควา
- ฝรั่ง

- กล้วย
- มะลกอ
- ไร่
- ไร่
- ไร่

- ไร่
- ปลา
- ไร่

ขอบคุณค่ะ
คำถาม & ข้อเสนอแนะ